

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7991353>

**УМІННЯ СКЛАДАТИ РЕЗЮМЕ ЯК СКЛАДОВА ЗДАТНОСТІ
СТУДЕНТІВ ЗВО ДО ЕФЕКТИВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ
УКРАЇНОМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ**

Коновченко О. В., канд. філол. наук, доцент

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського

«Харківський авіаційний інститут»

У наш час одним із важливих критеріїв відбору кандидата на посаду є здатність фахівця репрезентувати роботодавцеві свої професійні знання, уміння та навички, тобто здатність до самопрезентації. Самопрезентація – це вміння фахівця подати себе з найкращого боку, скласти про себе сприятливе враження та зберегти його. Найчастіші ситуації, для яких потрібна самопрезентація, – це усні та письмові знайомства-представлення (О. Р. Алексєєва). Формами таких знайомств-представлень є коротка / розгорнута усна самопрезентація, письмова самопрезентація (резюме), фотопрезентація / відеопрезентація, паперовий або електронний варіант портфоліо тощо. Однією із форм самопрезентації є резюме (з франц. *Résumé* – «стислий виклад» або «підсумок/зведення») – документ, що містить стисло інформацію про професійний досвід, освіту та ключові навички претендента на посаду.

У ході працевлаштування часто виявляється, що випускники вишів мають низький рівень умінь та навичок показати себе як фахівця (Н. М. Ляшов) і навіть не можуть правильно та грамотно скласти резюме. Зокрема, за свідченням роботодавців, зі 100 прийнятих резюме 80 складено некоректно або містять недостатню чи несуттєву інформацією про претендента на посаду (Д. Шестакова). Понад 60% рекрутерів відхиляють резюме через мовні помилки (команда SweetCV). На думку роботодавців,

якщо фахівець може грамотно викласти інформацію про себе, то це вже великий плюс (О. Глотова).

Зважаючи на вищевикладене, стає зрозуміло, що, ще навчаючись у ЗВО, студенти мають сформувати навички самопрезентації професійних та особистісних якостей і, зокрема, навчитися складати резюме. Реалізувати це можна в межах курсу з фахової української мови («Українська мова за професійним спрямуванням», «Фахова українська мова», «Основи професійної україномовної комунікації»). Саме ця навчальна дисципліна повною мірою забезпечує досягнення програмного результату навчання, який зафіксовано в стандартах вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, – формування здатності до усної та письмової професійної комунікації державною мовою. Курс з фахової української мови комплексно розв’язує це завдання: допомагає не лише сформувати комунікативні навички, потрібні в ситуаціях професійного спілкування, але й удосконалює мовну грамотність студентів.

На лекційних заняттях з фахової української мови слід ознайомити студентів з сутністю поняття «резюме», структурою, типами та правилами його складання. Студенти мають запам’ятати, що резюме є візитною карткою, рекламною листівкою претендента на посаду та його шансом потрапити на співбесіду, а тому воно має вигідно вирізняти його серед інших пошукачів. Оскільки на прочитання резюме рекрутери витрачають у середньому не більше 1-2 хвилин, у резюме дуже важливо відразу привернути увагу роботодавця до себе, зацікавити його й спонукати запросити на співбесіду. Студенти також мають засвоїти, що резюме обов’язково друкують, а його обсяг – максимум дві сторінки формату А4. Варто звернути увагу, що резюме може мати різні стилі оформлення, однак воно завжди містить три основні розділи: професійні вміння, освіта та досвід роботи. Студенти мають запам’ятати, що інформацію про досвід роботи та освіту в резюме перераховують у зворотному хронологічному

порядку. Ще один важливий момент, на який слід звернути увагу студентів, – резюме має відповідати вакансії, тобто воно повинно містити актуальні для вакансії навички, а отже, резюме слід щоразу адаптувати під конкретну вакансію.

Важливим є питання про типи резюме. Студенти мають засвоїти, що основними й найбільш популярними типами резюме є хронологічне, функціональне та комбіноване, а використання того чи іншого типу залежить від професійного досвіду та мети претендента на посаду:

- 1) хронологічне резюме – резюме для тих, хто хоче зробити акцент на попередньому досвіді роботи, тобто це найкращий варіант для тих, хто має солідний досвід роботи в певній галузі та шукає нову роботу саме в цій галузі;
- 2) функціональне резюме – резюме для тих, хто хоче зробити акцент на своїх навичках, тобто це найкращий варіант для тих, хто не має досвіду роботи з обраної професії (наприклад, випускник), хто має невеликий досвід роботи або досвід роботи, не пов'язаний з обраною професією (тобто кандидат хоче перейти в нову галузь);
- 3) комбіноване резюме – резюме для тих, хто хоче одночасно продемонструвати і свій досвід, і професійні навички, тобто це найкращий варіант як для тих, хто має великий досвід роботи в обраній професії, так і для тих, хто змінює спеціалізацію і новачок в певній сфері.

Відповідно, найбільш оптимальним варіантом для випускників ЗВО є функціональне резюме, а тому на практичних заняттях саме цей тип резюме студенти і мають навчитися складати.

Безпосереднє формування навичок самопрезентації відбувається на практичних заняттях з фахової української мови: студенти розробляють, готують та апробують різноманітні елементи самопрезентації, зокрема складають різні варіанти резюме про себе. Крім того, вони також мають виконати практичні завдання, що стосуються орфографічних, пунктуаційних, лексичних і граматичних норм у резюме (наприклад,

СЕКЦІЯ І
СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ. ІНФОРМАЦІЙНА СПРАВА

правопис власних назв, правопис слів іншомовного походження, закінчення родового відмінка однини іменників чоловічого роду тощо), – це сприятиме удосконаленню мовних навичок студентів.

Отже, ще навчаючись у виші, студенти мають сформувати вміння репрезентувати себе, свої професійні та особистісні якості, зокрема й уміння правильно та грамотно скласти резюме, адже в сучасних умовах ці вміння є необхідною, а почасти і головною умовою для працевлаштування випускників ЗВО. Комплексно розв'язує це завдання курс з фахової української мови, який, власне, і покликаний сформувати в студентів здатність до усної та письмової професійної комунікації державною мовою.